

**KỶ NIỆM 116 NĂM NGÀY SINH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
VÀ CHÀO MỪNG THÀNH CÔNG ĐẠI HỘI X ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM**

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG TRONG ĐIỀU KIỆN HIỆN NAY

*HẢI ĐĂNG^(*)
tổng thuật*

Nhân kỷ niệm 116 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh và chào mừng thành công của Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng, ngày 12-5-2006 Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch đã tổ chức Hội thảo khoa học - thực tiễn “*Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng trong điều kiện hiện nay*”.

Hội thảo đã nhận được sự quan tâm của các cơ quan khoa học và sự tham gia đông đảo của các nhà nghiên cứu đang làm công tác nghiên cứu lý luận, giảng dạy, xuất bản ở Trung ương và cơ sở. Điều đó đã nói lên tầm vóc của vấn đề Hội thảo đưa ra và sự quan tâm của các nhà khoa học, các nhà hoạt động trên lĩnh vực chính trị và tư tưởng văn hoá.

Chủ đề của Hội thảo tuy không mới, nhưng có thể nói là khá bức xúc, nhất là vào thời điểm hiện nay. Phạm vi nội dung của Hội thảo đã được khai

thác khá toàn diện từ những vấn đề có tính nguyên lý đến những nguyên tắc, biện pháp, giải pháp, những cảnh báo dự báo mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đề cập, hoặc đã tổng kết và chỉ dẫn. Các báo cáo gửi đến tham gia Hội thảo tập trung vào các vấn đề sau:

Một số báo cáo đã đi sâu phân tích lý luận của Chủ tịch Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền, về bản lĩnh chính trị của Đảng cầm quyền, về Đảng cách mạng chân chính, về mối quan hệ giữa bản lĩnh chính trị và sáng tạo lý luận của Đảng cầm quyền... Những báo cáo này chủ yếu làm rõ nội hàm khái niệm của Đảng cầm quyền, làm rõ nhận thức về Đảng cầm quyền trong điều kiện mới, hệ thống những nội dung cơ bản về bản lĩnh chính trị của một chính Đảng cách mạng. Giải thích biện chứng mối quan hệ giữa giữ vững nguyên lý

---

^(*) ThS. Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch.

và sáng tạo lý luận nhằm làm cho Đảng luôn luôn đổi mới mà trước hết là đổi mới tư duy lý luận và khả năng tổng kết thực tiễn để hình thành và khẳng định được đường lối cách mạng của Đảng vừa có tính hệ thống vừa có tính sáng tạo đột phá ở từng giai đoạn, từng thời kỳ có tính bước ngoặt. Các báo cáo tiếp cận ở góc độ này đều có chung một khẳng định: Để là một Đảng cầm quyền, để là một Đảng có bản lĩnh chính trị hay một Đảng cách mạng chân chính thì trước hết Đảng đó phải là Đảng của giai cấp và của dân tộc, Đảng đó phải luôn gắn bó máu thịt với nhân dân, không được xa rời mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với CNXH và phải thực hiện được đích dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh và phải xem đó là những nguyên tắc có tính hạt nhân nhằm đảm bảo đường lối của Đảng luôn luôn đúng.

Một số báo cáo tiếp cận trực tiếp đến các nguyên tắc, nguyên lý xây dựng Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Những báo cáo này trình bày có tính hệ thống về xây dựng Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh như: xây dựng Đảng về mặt tư tưởng, về chính trị để Đảng luôn xứng đáng là một Đảng chính trị, không ngừng củng cố Đảng về mặt tổ chức để Đảng xứng đáng là một tổ chức quyền lực. Một số báo cáo đi sâu giải quyết mối quan hệ giữa xây dựng và củng cố Đảng và khẳng định xây dựng Đảng không thể tách rời đổi mới. Đảng Cộng sản Việt Nam phải không ngừng đổi mới phương pháp lãnh đạo của mình với Nhà nước, với cả hệ thống chính trị để thể hiện được hiệu quả lãnh đạo của Đảng thông qua sức mạnh

quyền lực của Nhà nước pháp quyền của dân, do dân và vì dân và khối đoàn kết toàn dân tộc. Những báo cáo tiếp cận vấn đề này (trực tiếp hoặc gián tiếp) đều có chung một khẳng định: Xây dựng Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh không phải chỉ có xây, không phải chỉ có đề phòng mà điều quan trọng là Đảng phải tự bứt phá, tự vươn tới, tự khẳng định mình để chứng tỏ Đảng có tài và Đảng có đức. Chỉ như thế thì vấn đề xây dựng Đảng theo các nguyên tắc, nguyên lý của Chủ tịch Hồ Chí Minh mới không bị lạc hậu và không bị xáo mòn hoặc bị giáo điều cứng nhắc.

Một số báo cáo khác lại đi vào phân tích những vấn đề có tính giải pháp theo những chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh như việc phân tích tư tưởng Hồ Chí Minh về chống chủ nghĩa cá nhân, chống sự suy thoái trong Đảng, nguy cơ mất dân chủ trong Đảng, vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ và chế độ tự phê bình và phê bình trong Đảng... Một số báo cáo đề cập đến vấn đề xây dựng đạo đức cách mạng, vấn đề sinh hoạt Đảng và xây dựng tổ chức cơ sở Đảng, sự tu dưỡng của đảng viên và tính gương mẫu của người đảng viên trước công việc và trước nhân dân. Những báo cáo này còn nhấn mạnh đến việc cần phải thấm nhuần sâu sắc những tư tưởng lớn và những bài học hết sức sinh động của Chủ tịch Hồ Chí Minh về cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, triệt để chống tham ô, lăng phí, quan liêu, tham nhũng và đặc biệt là thái độ vô cảm và ứng xử vô trách nhiệm trước nhân dân. Điều đó đều khẳng định rằng: Nếu Đảng tuân thủ

đầy đủ các nguyên tắc xây dựng Đảng, biết quán triệt triết lý, biết sáng suốt để phòng trước những cảnh báo của Chủ tịch Hồ Chí Minh về những căn bệnh của một Đảng cầm quyền và biết khắc phục một cách quyết liệt những biểu hiện và hành vi sa đọa, thoái hóa, biến chất của cán bộ, đảng viên, nhất là với những cán bộ, đảng viên có chức có quyền mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rất rõ thì nhất định Đảng sẽ tiến bộ và sẽ vượt qua được thử thách.

Một số báo cáo đề cập đến vấn đề văn hóa Đảng và xây dựng văn hóa Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Trên cơ sở phân tích các quan niệm về văn hóa đảng nói chung, văn hóa Đảng Cộng sản nói riêng, các tác giả của các bài viết này đã đi sâu phân tích để cho thấy là bất cứ đảng chính trị nào cũng có văn hóa của nó. Các tác giả cũng cho là, khi nói về văn hóa của Đảng, nên xem xét nó như một hiện tượng xã hội, như một sự vật cụ thể và như một hệ thống có kết cấu với những yếu tố nội tại của nó. Các yếu tố đó có sự tương tác với nhau, tác động đến nhau và đến cả hệ thống, tạo nên sự bền vững của Đảng và sự vận động phát triển của Đảng. Với Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh vừa là người sáng lập, rèn luyện và cũng là người đề xuất có hệ thống yêu cầu và nội dung văn hóa Đảng dù Người không nhắc đến ba từ “văn hóa Đảng”. Đa số trong các báo cáo, các tác giả đã dẫn dụ và đi sâu phân tích các tác phẩm của Chủ tịch Hồ Chí Minh như “Đường Kách mệnh” (viết năm 1927); “Sửa đổi lối làm việc”; “Đời sống mới”(viết năm 1947); “Dân vận”(viết năm 1949)... để

nêu được những nội dung quan trọng của văn hóa Đảng. Những hình thức biểu hiện của văn hóa Đảng là đa dạng, phong phú và đồng thời biến đổi theo đà phát triển của đời sống xã hội và thực tiễn chính trị. Đó là văn hóa lãnh đạo và quản lý,văn hóa cầm quyền và quyền uy, văn hóa dân chủ, văn hóa ứng xử giao tiếp, văn hóa tự phê bình và phê bình,... Chủ thể của những hình thức biểu hiện này là cán bộ, đảng viên, trước hết là các cán bộ lãnh đạo giữ chức vụ trong mối quan hệ với đồng chí, với dân chúng, với quần chúng ngoài Đảng. Cho nên có thể nói, văn hóa Đảng, xét đến cùng là sự thể hiện bản chất Đảng dưới hình thức bền vững của giá trị văn hóa. Nếu văn hóa Đảng không thực sáng rõ, đẹp đẽ giữa đời sống xã hội thì đó là một dấu hiệu sa sút của bản chất Đảng. Ngược lại, văn hóa Đảng ngày càng cao, ngày càng bồi đắp những giá trị mới, không ngừng tỏa sáng trong cuộc sống thì bản chất Đảng, uy tín của Đảng ngày càng nâng cao trong lòng nhân dân. Và như vậy Đảng Cộng sản Việt Nam mãi mãi xứng đáng với lời dạy và cũng là mong muốn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đảng ta là đạo đức, là văn minh”.

Hầu hết các báo cáo gửi đến tham gia Hội thảo đều có những dẫn chứng hoặc liên hệ thực tế và đều bày tỏ sự lo ngại đến tình hình một bộ phận không nhỏ cán bộ đảng viên có chức có quyền thoái hóa biến chất, nạn tham ô, lãng phí, quan liêu, tham nhũng lan tràn từ nguy cơ đã trở thành hiểm họa đối với sự nghiệp của Đảng. Các tác giả của các báo cáo đều thống nhất bày tỏ mong muốn là Đảng phải kiên quyết

chống tham nhũng, phải gắn liền việc chống tham nhũng với công tác xây dựng Đảng. Đảng phải tự làm trong sạch mình, phải kiên quyết loại bỏ khỏi bộ máy của Đảng những kẻ thoái hóa, những tên quan tham... phải lấy lại niềm tin trong nhân dân. Muốn vậy, toàn Đảng từ người đứng đầu cho đến từng đảng viên phải thăm nhuần hơn nữa tư tưởng Hồ Chí Minh, phải thực sự rèn luyện đạo đức cách mạng, phải coi vấn đề hành động đạo đức theo gương Chủ tịch Hồ Chí Minh là điều quan trọng nhất. Đồng thời với việc học tập và rèn luyện cần phải xây dựng và hoàn thiện hệ thống chế tài, đủ mạnh để ngăn chặn tất cả những hành vi và loại bỏ tất cả những ai vi phạm nguyên tắc đạo đức và phẩm chất của người cán bộ đảng viên.

Tại Hội thảo đồng chí Lê Doãn Hợp- Ủy viên Trung ương Đảng, Phó trưởng ban thường trực Ban Tư tưởng văn hoá Trung ương đã đến dự và phát biểu ý kiến hoan nghênh Hội thảo. Theo đồng chí thì đây là Hội thảo đầu tiên về vấn đề xây dựng Đảng ngay sau Đại hội X của Đảng, Hội thảo đã đặt vấn đề rất trúng và đúng với yêu cầu hiện nay là Đảng phải tập trung vào công tác xây dựng Đảng. Đồng thời đây cũng là vấn đề không chỉ toàn Đảng quan tâm, mà cả xã hội đang quan tâm. Phát biểu về vấn đề xây dựng Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh, đồng

chí Lê Doãn Hợp cho rằng Đảng phải tập trung và kiên quyết thực hiện điều mà dân cần nhất đó là dân chủ, phải chống triệt để điều mà dân ghét nhất là tham nhũng và phải phấn đấu làm cho được điều mà nhân dân mong muốn nhất đó là kinh tế phát triển, dân giàu, nước mạnh. Muốn làm được như vậy ngoài việc thường xuyên xây dựng Đảng về mặt chính trị tư tưởng thì phải đặc biệt quan tâm đến xây dựng và củng cố tổ chức. Trong đó phải đặc biệt chú ý đến vấn đề cán bộ từ việc tuyển chọn cán bộ, đào tạo cán bộ và phải tìm cho được những người hiền tài, đáp ứng được những tiêu chí chung như tận tụy để dân thương, gương mẫu để dân trọng, kỷ cương để người tốt luôn luôn có chỗ dựa, người xấu không dám chi phối, lợi dụng và lộng hành... tất cả những điều đó đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh tổng kết, chỉ dẫn và căn dặn chúng ta. Chúng ta phải thăm nhuần và kiên quyết thực hiện đúng, nghiêm những lời dạy của Người.

Hội thảo khoa học - thực tiễn “*Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng trong điều kiện hiện nay*” đã kết thúc tốt đẹp. Có thể khẳng định rằng Hội thảo này có giá trị thực tiễn và có ý nghĩa sâu sắc đóng góp một phần quan trọng về mặt lý luận, góp phần xây dựng một Đảng cầm quyền trong sạch, vững mạnh trong giai đoạn cách mạng mới hiện nay.